

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 38 RvO VVD,
Stadspartij, CDA en PVV over het gebrek aan
grip op de “Bed, bad en Brood” opvang

Steller R. Haasken

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 65 49 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk

Datum 11-9-2019

Uw brief van 24-07-2019

Uw kenmerk 2321546

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de door mevrouw E. Akkerman van de VVD, de heer A. Sijbolts van de Stadspartij, de heer R. Bolle van het CDA en de heer T. van Kesteren van de PVV gestelde vragen ex art. 38 RvO over de “Bed, Bad, Brood” opvang. De brief van de vragenstellers treft u als bijlage (1) aan.

De vragen zijn gesteld naar aanleiding van een artikel over de Bed Bad Brood voorziening (BBB) in het Dagblad van het Noorden (Bijlage 2) d.d.14 juli 2019.

Volgens het artikel heeft de stichting Inlia jarenlang slecht inzicht gegeven in de achtergronden van de circa 300 uitgeprocedeerde asielzoekers die de stichting opvangt. Dit blijkt uit bronnen bij de gemeente.

1. Was het college hiervan op de hoogte?

De gemeente heeft in de Bed Bad Brood periode, vanaf maart 2015, steeds de persoonsgegevens ontvangen van de nieuw aangemelde gasten van de voorziening. Alle nieuwe aanmeldingen worden gelijktijdig voor een toetsing voorgelegd aan de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND). De IND deelt de uitkomsten van deze toetsing vervolgens met de gemeente, de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) en de Vreemdelingenpolitie. Per 1 april 2019 is de BBB-voorziening omgezet naar de pilot Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) en is de informatiedeling tussen gemeente en INLIA verder geïntensiveerd. Op dit moment wordt tweewekelijks een overzicht van de nieuwe aanmeldingen aangeleverd.

Daarmee is niet gezegd dat gelijk bij aankomst ook volledig zicht is op de achtergronden van de gasten. Inzicht hierin moet in de eerste weken van het verblijf worden verkregen.

Als het specifiek gaat om criminele antecedenten, dan kan INLIA deze informatie niet aanleveren, omdat zij geen toegang tot deze informatie heeft. Dit ligt bij politie en justitie. Om die reden worden alle nieuw aangemelde gasten door de politie gescreend op antecedenten.

2. Zo ja, wat heeft het college daarop ondernomen?

Zie beantwoording vraag 1.

Juist omdat de achtergrond van sommige mensen in de opvang onduidelijk kan zijn, hebben we in de Groningse opvang altijd geïnvesteerd in de vierde B, namelijk die van begeleiding. Door het bieden van individuele begeleiding proberen we zo volledig mogelijk zicht te krijgen op de situatie van de betreffende persoon met als doel naar een duurzame oplossing toe te werken.

3. Zo nee, hoe duidt het college het dit wel bij de media belandt en niet bij het college?

De vraag of het college op de hoogte is van het jarenlang slecht inzicht geven in achtergronden van de circa 300 uitgeprocedeerde asielzoekers in de opvang, is als volgt te beantwoorden: er is geen sprake van jarenlang slecht inzicht geven in achtergronden.

Het is ons niet bekend wie de in het artikel aangehaalde bronnen zijn.

Aan ons is steeds meegedeeld (onder andere na schriftelijke vragen van CDA, Stadspartij en VVD) dat de informatie op persoonsniveau niet gedeeld kon worden met de raad uit privacy overwegingen, nu blijkt dat deze informatie bij de gemeente nooit beschikbaar was.

- 4. Klopt het dat het college informatie bij Inlia heeft opgevraagd, maar niet heeft gekregen?*
- 5. Zo ja, over welke jaren gaat dit en welke informatie wilde het college hebben?*
- 6. Waarom heeft het college niet met de raad gedeeld dat de gemeente ook zelf nooit de gevraagde informatie van Inlia heeft gekregen?*

Het college beschikt(e) over informatie omtrent welke personen in de opvang verblijven. Maar deze informatie kan, uit oogpunt van privacy, niet op persoonsniveau worden gedeeld met de raad aangezien deze informatie daarmee ook openbaar zou zijn. Wel hebben we in het verleden een groot aantal geanonimiseerde dossiers voor u ter inzage gelegd. Het klopt niet dat het college informatie over de personen die bij INLIA verblijven heeft opgevraagd en niet heeft gekregen (4, 5, 6).

Wel zijn er soms zorgen over de werkelijke identiteit van sommige mensen die in de opvang verblijven. Zo is het mogelijk dat identiteitsdocumenten ontbreken als gevolg van de vluchtgeschiedenis van iemand, maar even zo

goed kan er sprake zijn van identiteitsfraude. Het vaststellen van de identiteit is om die reden een belangrijk aspect van de begeleiding.

7. *Is het college het met ons eens dat de gemeente moet weten wie er in de gemeente verblijft?*
8. *Kan het college aangeven vanaf wanneer wel volledig duidelijk is wie er in onze gemeente verblijft?*

Het college is het met u eens dat de gemeente moet weten wie er in de gemeente verblijft.

Sinds het begin van de opvang hebben wij gevraagd om meer informatie over de mensen die gebruik maken van de BBB. Zo wilden wij weten of er geen mensen onterecht opgevangen worden die, aangezien zij uitgedeedeerd zijn, Nederland zouden moeten verlaten en de reden waarom zij niet terecht konden bij de dienst terugkeer en vertrek. In het artikel staat "uitgedeedeerd asielzoekers worden nauwelijks uitgezet".

9. *Klopt dat, en zo ja, bent u het met ons eens dat dat ongewenst is?*

Wij vinden het van belang dat deze vorm van opvang geboden kan worden. Om redenen van humanitaire aard, maar ook omdat we het ongewenst vinden dat mensen zonder voorzieningen op straat verblijven. Wij menen dat het realiseren van vrijwillige terugkeer bijna altijd te verkiezen is boven gedwongen uitzetting. Op individueel niveau bestaat er een veelheid aan redenen waarom het niet tot terugkeer of uitzetting komt.

10. *Zo ja, wat gaat het college hieraan doen?*

De in de BBB-voorziening ontwikkelde werkwijze, samengevat als 'bed, bad, brood plus begeleiding' ligt ten grondslag aan de werkwijze die wij ook in de LVV voorstaan. Belangrijke kenmerken daarvan zijn het bieden van stabiliteit (als randvoorwaarde voor het verkrijgen van inzicht in de eigen situatie) en begeleiding gericht op het verhelderen van een realistisch toekomstperspectief. In het Uitvoeringsprogramma LVV informeren wij u meer uitgebreid over deze werkwijze.

In de periode vanaf 1 april 2019 tot en met 31 juli 2019 zijn er 59 mensen uitgestroomd uit de voorziening. Hiervan hebben er 31 een hernieuwde aanvraag tot asiel ingediend en worden weer opgevangen in een AZC. Vier personen zijn teruggekeerd naar het land van herkomst, twee personen hebben alsnog een verblijfsvergunning gekregen en één persoon is opgenomen in een GGZ-kliniek. Vier personen zijn in afwachting van vertrek in Vreemdelingenbewaring genomen en twee personen zijn in strafdetentie opgenomen. 15 personen zijn met onbekende bestemming vertrokken of om andere redenen uitgestroomd.

De verwachting is dat door intensieve samenwerking in de pilot LVV vaker duurzame oplossingen gerealiseerd gaan worden.

Volgens het artikel verbleven er dit voorjaar 32 personen in de opvang die een veiligheidsrisico vormden. Eén van de argumenten voor het in stand houden van de bed, bad en brood opvang was juist dat dat de veiligheid ten goede zou komen. Die twee feiten lijken met elkaar in strijd te zijn.

11. Hoe beoordeelt het college dit?

Het aantal van 32 mensen met een veiligheidsrisico dat in het artikel staat, wordt door ons niet herkend. Zoals wij in onze brief van 19 maart 2019 over het convenant pilot-LVV hebben gemeld, geldt voor een groep van 15 personen dat in verband met openbare orde en veiligheidsrisico's de afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV) is betrokken.

Het klopt dat met de BBB-voorziening zowel een humanitair als ook een veiligheidsdoel werd gediend. Het rondzwerven op straat van mensen zonder recht op verblijf in Nederland vinden wij niet humaan en ongewenst in het kader van de orde en veiligheid in de stad. Dit geldt ook voor de LVV.

12. Wanneer wist het college dat er personen in de opvang verblijven die een veiligheidsrisico vormen?

Sinds het begin van de opvang weten we dat er gasten zijn die antecedenten hebben. In de afgelopen jaren is het team OOV steeds nauwer betrokken geraakt bij de beoordeling van eventuele risico's en mogelijke maatregelen.

13. Wat gaat het college doen om te zorgen dat de risico's acceptabel zijn en dat er geen gevaar optreedt voor inwoners van de gemeente of andere bewoners in de opvang?

Vanuit de afdeling OOV worden de nieuwe aanmeldingen gescreend op veiligheidsrisico's, anderzijds signaleert INLIA zelf soms ook dat gasten risicogedrag vertonen of een risicogeschiedenis hebben. In gezamenlijk overleg wordt beoordeeld of er nadere actie nodig is en welk advies de gemeente kan geven voor de begeleiding en benadering van deze gasten.

14. Heeft het college de indruk dat Inlia bovenop het veiligheidsprobleem zit?

De ervaring is dat INLIA de adviezen vanuit de gemeente over veiligheidsrisico's van vreemdelingen in de opvang serieus neemt en deze meeneemt in de afspraken over de wijze van begeleiden van de vreemdelingen die het betreft.

In de opvang wordt voor eenieder gecontroleerd of men zich aan de huisregels houdt en geldt een dagelijkse meldplicht (op doordeweekse dagen). Wanneer de gasten zich niet aan de regels houden, kan de toegang (tijdelijk) worden ontzegd. De politie wordt door INLIA betrokken bij dit proces. Ten behoeve van de veiligheid is er op de locaties van de LVV cameratoezicht.

In het artikel staat dat er zo'n 60 personen buiten de opvang wonen, waarvan volgens bronnen zo'n 10% een (licht) criminele achtergrond heeft, waar nauwelijks zicht op is.

15. Klopt dat? En zo ja, is het college het met ons eens dat dit een ongewenste situatie is?

Het klopt dat er op 1 juli 2019 circa 60 (van de op dat moment in totaal 231) mensen particulier worden opgevangen. We weten welke mensen het betreft, we kennen de namen, de V-nummers en achtergrond van deze personen. Het klopt niet dat van deze mensen 10% een licht criminele achtergrond heeft. We weten niet in alle gevallen waar zij verblijven. Dat vinden we ongewenst. We hebben daarom contact met INLIA om deze zaken van geval tot geval te beoordelen en ontbrekende informatie te verkrijgen.

16. Wat gaat het college doen om te zorgen dat deze mensen niet in criminaliteit vervallen, zodat de veiligheid gewaarborgd is?

In het algemeen verwachten we door het bieden van opvang met intensieve begeleiding en leefgeld te voorkomen dat mensen criminele activiteiten plegen om te voorzien in hun eerste levensbehoeften. Voor wat betreft verslaving gerelateerde criminaliteit wordt noodzakelijke zorg via Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) ingezet. Indien er sprake is van strafbare feiten gepleegd door mensen die in de opvang verblijven, wordt de politie gewaarschuwd en geldt het normale justitiële traject.

In Nederland zijn per 1 april in vijf gemeenten pilot-LVV's van start gegaan. In de pilot LVV Groningen zijn we tevreden over hoe de samenwerking tussen de verschillende partners (INLIA, DT&V, IND en gemeente) verder is uitgewerkt en verdiept. We verwachten hierdoor nog betere resultaten te behalen. We werken in een pilot, wat betekent dat we experimenteren met nieuwe werkwijzen en hopen door de samenwerking elkaar te verbeteren en te versterken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Diana Starmans

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.